

Težav pri definiranju krhkosti pa nimamo samo v Sloveniji, zato je skupno definiranje in priporočila za delovanje podprla tudi Evropska Komisija.

Projekt skupnega ukrepanja preprečevanja krhkosti – Joint Action ADVANTAGE

Branko Gabrovec, Nacionalni inštitut za javno zdravje, branko.gabrovec@nijz.si

Podpora aktivnemu in zdravemu staranju je pomembna tako za izboljšanje kakovosti življenja prebivalstva kot tudi za zmanjšanje pritiska na zdravstvene sisteme (The Action Group on Frailty Story, 2015). Izziv družbe ni zgolj podaljševanje pričakovane življenjske dobe, ampak zdrava in samostojna starost.

V EU sta starostna krhkost in oslabiljenost pogost in obenem naraščajoč večdimenzionalni zdravstveni in socialni izziv, povezan s fizičnim, kognitivnim in funkcionalnim upadanjem starajoče se populacije. V eni izmed študij so ugotovili, da znaša prevalenca starostne krhkosti in oslabiljenosti približno 10 % pri starosti nad 60 let in kar 25 % pri starosti 80 let in več (49). Starostna krhkost in oslabiljenost sta tudi glavna faktorja vpliva povečanja stroškov zdravljenja pri starejših (50, 51).

Management obvladovanja krhkosti in zgodnjih intervencij zahteva širok multidisciplinaren pristop: preventiva, klinični management, telesna aktivnost, prehrana, zdravila, informacijsko komunikacijske tehnologije. V različnih zdravstvenih sistemih po svetu že obstajajo določeni programi, nacionalni plani in navodila obvladovanja posameznih področij, zato je potreben pregled obstoječe literature ter dobrih praks, programov in nacionalnih planov na vseh omenjenih področjih.

Z namenom spodbujanja pristopa k prevenciji starostne krhkosti je v javnozdravstvenem programu

za leto 2015 Evropska komisija razpisala skupen program na področju starostne krhkosti in oslabiljenosti, tako imenovan *Joint Action-JA on Frailty Prevention* oz. *Skupno evropsko ukrepanje za preprečevanje starostne krhkosti in oslabiljenosti*. »Joint Action« oz. skupno ukrepanje je poseben mehanizem za financiranje evropskih projektov. Članice EU se zavedajo, da se lahko starostno krhkost in oslabiljenost kot javnozdravstveni in socialni izziv zmanjšuje, skupen projekt *JA on Frailty Prevention* pa predstavlja priložnost za sodelovanje in napredek k skupnim odločitvam na tem področju.

Projekt *Joint Action on Frailty Prevention - JA ADVANTAGE* poteka od januarja 2016 do decembra 2019. Namenjen je obširnemu in celostnemu pristopu k promociji zdravega in neodvisnega življenja v zreli starosti v EU. Nacionalni inštitut za javno zdravje vodi delovni sklop upravljanja krhkosti pri posamezniku in bo vključeval naslednja področja: preventiva, klinično upravljanje, fizična aktivnost, prehrana, zdravila in informacijske tehnologije. K celotnemu JA ADVANTAGE bo sklop prispeval poročilo na omenjenih področjih (metodologija, pregled literature, pregled dobrih praks, programi in nacionalni načrti držav članic EU), ter Evropske smernice (European guide) in priporočila za upravljanje krhkosti.